

Arvoisa Hyvinvointijohtaja Anu Koistinen ja muut päättäjät.

Haluan nostaa esiin aiheen, joka koskettaa meitä kaikkia: hyvinvoivan lapsiperheen perusedellytys kunnassamme on toimiva lapsiperheiden palveluverkko; varhaiskasvatus, esiopetus ja alkuopetus – ja toki siihen integroituneena erilaiset kerhot ja muut harrastukset. Meidän on ymmärrettävä, että työssäkäyvien vanhempien kuuleminen asiassa, jossa aiotaan leikata rautjärveläisten lapsiperheiden palveluja on koko kunnan asia. Se ei ole vain hyvinvointijohtaja Koistisen UutisVuoksessa 24.10 mainitsema “muutaman yksittäisen perheen näkökulma”.

Työssäkäyvien lapsiperheiden vanhemmat on keskeinen osa koko kunnan kehitystä ja hyvinvointia. Painotan näkökulmaa KOKO Rautjärven kunnan asia. Tästä on tarpeetonta tehdä “kiistakapulaa” etelä- ja pohjoispään välillä. Ja jos joku ei vielä tiedä, minun perheeni asuu eteläpäässä kuntaa ja käytämme kunnan palveluverkkoa laajasti hyödyksemme. Ja maksamme myös kahden aikuisen verran veroja tähän kuntaan.

Lapsiperheiden palveluja on tämän työssäkäyntisuunnan takia oltava saatavilla myös kunnan eteläpäässä. Olen ilokseni kuullut ensimmäisiä viitteitä siihen suuntaan (toki huhuja vasta), että lapsiperheiden palvelujen ostosopimuksia oltaisiin mahdollisesti neuvottelemassa Ruokolahden tai Imatran kanssa. Milloin nämä toiselta kunnalta ostetut palvelut olisivat oikeasti saatavilla – siitä voimme vain haaveilla. Pohdin myös, että kumpikohan tapahtuu ennemmin – Rautjärven kunnan kuntaliitos vai ensimmäinen lapsen varhaiskasvatukseen tai alkuopetukseen liittyvä ostopalvelusopimus. Jään kuulolle!

Kun me vanhemmat olemme työelämässä, meidän on voitava luottaa siihen, että meidän lapsillamme on saatavilla LAADUKKAITA varhaiskasvatuspalveluita. Nyt olemme tilanteessa, jossa Rautjärven kunta on joulukuusta 2023 alkaen aloittanut ihmeellisen teatterin, jonka vaiheita on vain voitu vain ihmetellä; on valitettu Hallinto-oikeuteen, aloitettu selvittelyt ja paneelit milloin mistäkin ja jopa 5-vuotiaita lapsiakin on aiottu haastatella tätä alkuopetuspaikan selvitystä varten. Oikeasti – 5-vuotiaita lapsia! Pohdin, että mitäköhän esimerkiksi 5-vuotias lapsi osaa sanoa tulevasta alkuopetuksensa järjestämispaikasta. Meille on kerrottu, että pienemmiltä lapsilta haastattelut toteutetaan esimerkiksi piirtämisen avulla. Mitähän 5-vuotiaan lapsen pyydetään piirtämään tyhjälle paperille tässä haastattelussa? Olisiko mahdollista, että 5-vuotias olisi täysin johdateltavissa haluttuun lopputulokseen pääsemiseksi. Olen sanonut, että omaa lastani ei saa haastatella tätä asiaa varten, ellen minä ole paikalla. Minulla on oikeus valvoa lapseni etua. Onko tässä taas kohta, jossa meidän vanhempien tulee huomauttaa viranhaltijoita hyvästä hallintotavasta. Ehkäpä olisi.

Simpeleen koulun eräältä oppilasryhmältä oli jo tiedusteltu opetuksen ohessa isoon ja pieneen opetusryhmään liittyviä hyviä ja huonoja puolia. 8-vuotias simpeleläinen lapsi oli vain todennut, että "Miun luokka on aika iso ja se on miun mielestä paras, kun siel on paljon miun kavereita". Äitinsä vain naureskeli lapsen vastauksen kuullessaan, että eihän lapsi pienemmistä opetusryhmistä tiedä, kun ei ole koskaan ollut sellaisessa. Miten lapsi voisikaan aidosti arvioida pienemmän opetusryhmän plussia ja miinuksia?

Kuulostaa kovasti siltä, että haastatteluja on siis jo suoritettu. Jännittää kuulla, että mitä niistä saadaan lopputuloksena.

Tällaisen ihmeellisen vatvomisen seurauksena monet lapsiperheet kokevat todellista epävarmuutta heille tärkeiden palveluiden saatavuudessa. Pääseeköhän minun pieni 4-vuotias lapsi siihen pieneen esiopetuspaikkaan Otsolaan, jota varten esimerkiksi etätöitä tekevä perhe on Rautjärvelle alun perin muuttanutkin.

Olen vuoden mittaan surullisena seurannut viime aikoina tapahtuvaa lapsiperheiden poismuuttoa kunnastamme. Jokainen pois muuttanut lapsiperhe vaikuttaa koko kunnan taloudelliseen hyvinvointiin ja imagoon. Ja kertaan tähän ettei kenellekään jää nyt epäselväksi, että me lapsien vanhemmat päätämme sen, missä meidän lapsemme käy päivähoitossa, esikoulussa tai alkuopetuksessa. Me valitsemme palveluverkosta meille sopivat palvelut, ja jos niitä ei löydy – löydämme ne jostain muusta kunnasta, esimerkiksi Imatralta, joka on lapsiystävällinen kunta.

Meidän on panostettava enemmän varhaiskasvatuspalveluiden saatavuuteen. Tämä tarkoittaa, että lapsivaikutusten arviointi tehdään, kuten SE tulisi tehdä, jotta lapsia ja perheitä koskevat päätökset tehdään lapsen lapsiperheiden kokonaisvaltainen hyvinvointi huomioiden. Lapsivaikutustenarvioinnin laatiminen on hyvinvointitoimialan johtajan ja kasvatustoimen asiantuntijoiden tehtävä.

Lapsivaikutusten arviointi toimii osana kunnan strategista suunnittelua ja päätöksentekoa, jotta ymmärretään miten eri päätökset vaikuttavat lapsiin ja nuoriin. Lapsivaikutusten arviointia on hyvinvointijohtaja Koistiselta useaan otteeseen kysytty, missä tämä paperi oikein on, kuka sen on tehnyt ja milloin. Vastausta emme ole saaneet. Ainakaan toistaiseksi.

Kunnan on tarkasteltava varhaiskasvatuspalveluita kokonaisuutena. Meidän on kehitettävä palveluita yhteistyössä perheiden kanssa, ketä tämä asia koskee. Huomasin, että eipä sinne lapsiperhepaneeliin tullut valituksi ketään muutakaan lapsiperheen edustajaa, joka asuisi haja-asutusalueella, ja lapset olisivat taksikuljetuksessa. Ihmettelen Rautjärven kunnan hallituksen tekemiä valintoja lapsiperhepaneelin jäseniksi. Nimettiinkö sinne tarkoituksella heitä, joita tämä tässä tilaisuudessa kuultavana oleva asia ei koske? Saadaanko siten haluttu mielipide yhtenevämmiin julkisiin kuulin lapsiperhepaneelistien joutuneen kirjoittamaan vaitiolovelvollisuus -sopimuksen. He eivät saa kertoa, mitä ja miten asioita lapsiperhepaneelissa on käsitelty. Vaitiolosopimuksen kirjoittamispakko

on koettu painostavaksi. Onko tämä kunnallisen demokratian mukaista toimintaa? Enpä voi muuta kuin ihmetellä.

Tässä kuulemisessa ei ole vain palveluiden tarjoamista lapsiperheille; se on myös avoimuuden ja vuoropuhelukulttuurin muuttamista, jotta lapsiperheiden tarpeet otetaan huomioon päätöksenteossa. Mitäs, jos vain Anu Koistinen tulisit juttelemaan meidän työssäkävien lapsiperheiden vanhempien kanssa vaikka Asemanseudun koululle. Me työssäkävät vanhemmat kertoisimme Anu sinulle, että me tarvitsemme joustavuutta varhaiskasvatuksen aikatauluissa, aamu- ja iltapäivätoiminnan tulee pyöriä alkuopetuksen kanssa sujuvasti ja eskarilaisen voi hakea päivähoidosta hymyssä suin. Kun vanhemmat voivat työskennellä ilman huolta lastenhoidosta, se hyödyttää sekä perheiden että työnantajien etuja. Tämä kaikki meillä jo on

Karhunpesässä ja Otsolassa. Miksi näistä palveluista halutaan näin kovalla kädellä karsia? Olen huomannut, että pedagogisia syitä yritetään kovasti nostaa tässä asiassa hyvinvoivan ja työssäkävyn perheen edelle. Me työssäkävät lapsiperheiden vanhemmat painotamme muita seikkoja enemmän. Haluamme viettää lastemme kanssa senkin ajan, minkä joutuisimme istumaan puolentoista tunnin mittaisella "Simpeleen sakko - lenkillä" joka päivä.

Kehittämällä yhdessä lapsiperheiden palveluverkkoa voimme luoda kunnasta entistä elinvoimaisemman ja vetovoimaisemman. Tehdään yhdessä työtä sen eteen, että jokaisella perheellä on mahdollisuus menestyä, ja että jokainen lapsi saa tarvitsemansa onnellisen lapsuuden ja hyvinvoivan perheen. Rautjärven kunnan palveluverkkoa ei saa leikata lapsiperheiden palveluista. Palveluverkko on pidettävä laajana, kuten nyt. Siksi tässä kuulemistilaisuudessa esitetyt vaihtoehdot 1 + 4 tulee saattaa esitykseksi toimenpiteistä, miten varhaiskasvatusta aiotaan Rautjärven kunnassa viedä eteenpäin. Vaihtoehto 4 antaa myös erinomaisen parannuksen siihen, että kaikki kunnan 5-vuotiaat saavat yhdenvertaisen mahdollisuuden käydä halutessaan kaksivuotisen esiopetuksen ennen peruskoulun alkua. Tähän suuntaan lapsiperheiden palveluja tulee kehittää. Rautjärven Asemanseudulla on tähän erinomaiset tilat ja hyvinvoiva ja motivoitunut henkilökunta.

Kiitos!

Jemina Wulff